

OTRANTO

TABARCA NARRATIVA, 95

El jurat del 19é Premi de Narrativa Juvenil Ciutat de Torrent, presidit per Patricia Sáez Orea, regidora d'Educació i Dinamització Lingüística de l'Ajuntament de Torrent, i compost per Mª José Mora Aullana, Joaquina Barba, Vicente Muñoz Puelles i Josep Palomero, el va concedir, com a guanyadora, a *Otranto*, de Magda Añon Espert.

Cap part d'aquesta publicació no pot ser reproduïda, emmagatzemada o transmesa, de cap manera ni per cap mitjà sense l'autorització prèvia i escrita de l'editor, tret de les citacions en mitjans de comunicació o llibres si se n'esmenta la procedència.

© De la present edició: Tabarca Llibres, 2022
Avda. Ausiàs March, 184. 46026 València
Tel. 963 186 007 - Fax: 963 186 432
www.tabarcallibres.com
e-mail: info@tabarcallibres.com

© Del text: Magda Añon Espert
Portada: Nina L. Peters
Correcció lingüística: Anna Montaña Llopis
Maquetació: Tabarca Llibres
Impressió: Leitzarán
ISBN: 978-84-8025-566-0
DL: V-912-2022

TABARCA NARRATIVA

COL·LECCIÓ DIRIGIDA PER JOSEP PALOMERO

1. EN BLANC I NEGRE. Rafa Gomar.
2. QUAN BUFA EL PONENT. Jordi Querol.
3. CAÇADORS DE TIGRES. Aingeru Epaltza.
4. EL LABERINT D'ADRIANA. Josep M. Morrerres.
5. ESTEL D'HIVERN. Roser Barrufet.
6. ELS VENJADORS VALENCIANS. Jordi Querol.
7. EL TIGRE DE TASMÀNIA. V. Muñoz Puelles.
8. L'ILLA AMB LLUNES. Marc Granell.
9. L'ÚLTIM GUERRER. Vicent Pascual.
10. L'ENIGMA DELS PRISMÀTICS. Josep Millo.
11. A LA RECERCA D'ANGÈLICA. Josep M. Morrerres.
12. LA PLATJA ENCANTADA. Roser Barrufet.
13. UN BON NEGOCI. Ramón Pastor Quirant.
14. EL MISTERI DE LA LLUNA NEGRA. Francesc Gisbert.
15. LA VIDA SECRETA DE MARTA. Joan Pla.
16. ALBERT, LA LLUITA DE MARIA. Adela Ruiz Sancho.
17. LLANCEN CRITS DE LLIBERTAT. Jordi Querol.
18. L'ÚLTIM PARADÍS. Maluy Benet.
19. EL LLEOPARD DE LES NEUS. Vicente Muñoz Puelles.
20. EL LABERINT DE LES TRES CORONES. T. Belaire i M.J. Belaire.
21. UN EDIFICI EN FORMA DE VAIXELL. Dolors Jimeno.
22. CARTES D'AMOR I DE MORT. Joan Pla.
23. LA MIRADA DE REBECA. Vicent Pallarés.
24. L'ANELL D'OR DE TRES COLORS. Josep Lluís Tàrrega.
25. EL DIARI DE GUERRA D'OLGA ROS. Armand Company.
26. AL COR, LA QUIMERETA. Encarna Sant-Celoni i Verger.
27. L'IMPOSTOR. Enric Lluch i Girbés.

28. EL SOMRIURE DE L'ESFINX. Francesc Gisbert.
29. UNA ESPESSA BOIRA BLANCA. Lluís Miret Pastor.
30. DARRERE DE L'AUTOBÚS. Pep Castellano.
31. UN ESTIU AL RODEO. Mariano Casas.
32. LA TERCERA HABITACIÓ. Julián Arribas.
33. SÒNIA I ELS MAQUIS. Joaquina Barba.
34. ESPECTRES, BRUIXES I DIMONIS. Manel Àlamo.
35. EL REPÒS DEL SOBIRÀ. Vicent Sanchis.
36. L'ELEGIT. Francesc Mompó.
37. HABITACIÓ 502. Pep Castellano.
38. EL ROSTRE DE LA INNOCÈNCIA. Julián Arribas.
39. RIN. Rafa Gomar.
40. NO AIXAFARAN EL MEU POBLE. Jordi Querol.
41. L'ULL DE LA BOIRA. Pep Castellano i Joaquim Roca.
42. ELS SECRETS DE LA PORTA TANCADA. Víctor Peris i Grau.
43. LA VALL DELS OBLIDATS. Leo Climent.
44. LA MUNTANYA D'ARGENT. Lluís Miret Pastor.
45. EL CANT DE L'ÚLTIM ROSSINYOL. Joan Pla.
46. MISSATGE EN UN RELLOTGE. Maluy Benet.
47. AMABLE. Francesc Mompó.
48. VISIÓ NOCTURNA. Mariano Casas.
49. EL MANUSCRIT SAMOS. Julián Arribas.
50. ELS CAVALLERS DEL DRAC. Manel Àlamo Garcia.
51. PELS ULLS DE LUCRÈCIA. Adela Ruiz Sancho.
52. ENCARA QUE ENS CREGUEN VENÇUTS. Jordi Querol.
53. VESPRES DE FOC. Vicent Sanchis.
54. L'ÚLTIM ESTIU ABANS DE CHICAGO. Santiago Forné.
55. CAMÍ SENSE RETORN. Joan Pla.
56. TAN SOLS HO SAP EL VENT. Víctor Peris i Grau.
57. BOMBONS AMARGS. Pep Castellano.

58. CONTRABAN DE TRAMUNTANA. Guillem Rosselló Bujosa.
59. LA MEMÒRIA DEL SILENCI. Lluçia Vallés i Calvo.
60. A LA CONTRA. Francesc Gisbert Muñoz.
61. HISTÒRIES D'UN ALAMÍ. Vicent Sanchis.
62. VESPRES DE TARDOR. Josep Lluís Tàrrrega.
63. LA CONFESSIÓ. Pasqual Mas.
64. EL SECRET DEL COLLAR DE DIAMANTS. Joan Pla.
65. LA IAIA TONA. Mª Luisa Hernández Jiménez.
66. EL DIARI DEL PARE. Vicent Sanhermelando Bellver.
67. LA PLAÇA DEL GALL. Josep Usó i Mañanós.
68. CORRE, TANGO BOB, CORRE! Maurici Belmonte Monar.
69. DIFÍCIL DECISIÓ. Joaquina Barba.
70. CARTES AL MÉS ENLLÀ. Olga Borràs Boada.
71. FÀTIMA I CRISTINA. Josep Usó i Mañanós.
72. UN PONT SENSE BARANES. Vicent Sanhermelando Bellver.
73. ENDEVINA QUI. Gemma Pasqual i Escrivà.
74. AVENTURA A TUNÍSIA. Vicent Sanchis.
75. CENDRES A BATALLA. Alejandro S. Oltra.
76. LA NOSTRA AVENTURA AFRICA. Francesc Gisbert i Muñoz.
77. EL JARDÍ DE LA MEMÒRIA. Josep Franco.
78. METRÒPOLI. Pasqual Mas i Usó.
79. MÀSCARES TRENCADES. Santiago Forné Andreu.
80. LES AVENTURES DE TIRANT LO BLANCH. J. Martorell
(Adp. J. Palomero).
81. EL CAFÉ DE LA MALVA. Vicent Sanhermelando Bellver.
82. UNA HISTÒRIA DE FICCIÓ. Jovi Lozano-Seser.
83. FLOR DE CARXOFA. Xavier Mínguez López.
84. EL PORTAL DEL LLEÓ. Ivan Carbonell Iglesias.
85. ALISON I L'ENIGMA DE L'AMOR. Maurici Belmonte Monar.
86. UN CAFÉ SOL. Maluy Benet.

87. L'ESTRANYA DONA MEXICANA. Enric Lluch i Girbés.
88. PARIS BLONDE. Vicent Enric Belda.
89. VENDETTA. Leandre Iborra i Polo.
90. ELS CRITS MUTS. Roser Barrufet Soldevilla.
91. SAPERE AUDE. Leandre Iborra i Polo.
92. A NOU PEDRES DE TU. Marcos Morales Peláez
93. TEMPS DE FANG. Albert Hernández Xulvi.
94. LA TACA. Carles Durà i Herrero i Antoni Rubio i Reverter.
95. OTRANTO. Magda Añon Espert.

OTRANTO

Magda Añon Espert

TABARCA
LIBRES

 Marfil

 CCIR
EDITORIAL

Per a JLL i per a JLA, per portar-me la mar.

—*Abbi cura di te, Fredo. Amore, ci vediamo dopo.*

Una jove bellíssima, de cabells negres i ulls més negres encara, li ho acaba de dir a un soldat. Baixet, molt baixet li ho ha dit, a l'andana de l'estació. Davant d'ella, el tren està parat, ple de soldats italians del Duce Mussolini que se'n van a Espanya, a unir-se a les tropes de l'exèrcit feixista de Franco, alçat contra la República legítima.

Són soldats molt jóvens, quasi uns adolescents, perfectament equipats amb les armes i uniformes reglamentaris. Camises negres i pantalons ocres, bollats, bombatxos, arplegats per dalt del genoll per a acabar dins de les botes. Als seus rostres hi ha gran excitació i se'ls veu confiats. Creuen fermament en la importància de la missió, segurs de ser imprescindibles per al futur del seu país i per al món.

—*Fredo, presto ci vediamo.*

Entre dos soldats que encara no han pujat al tren, alcen la jove enamorada de l'andana fins a l'altura de la finestreta on està Fredo. Aquest hi trau el cap. Busca la cara d'ella, la seua boca. La besa. El bes és llarg i molt intens. Ens veurem prompte,

diu la jove, tan excitada com l'enamorat. Li dona un camafeu d'ònix, amb el relleu del seu rostre treballat sobre òpal blanc, trencat amb vetes groc-taronja. Freddo l'agafa i el mira. Mira tot seguit la seua estimada, com si buscara una confirmació: sí, ella és més bonica que la imatge del retrat, però li agraeix el regal. Besa el camafeu, se'l penja al coll i torna a besar-lo amb els ulls tancats. Abaixa el cap. Busca la boca de l'estimada. La besa amb més passió. Encara la sostenen els dos soldats jòvens. *Freddo, per favore*, li recriminen. Des de megafonia se sent un llarg xiulet: el tren ha de partir d'immediat. Primer avís.

Baixen la jove. Està emocionada. No diu res. Somica. Mira Freddo amb gran amor; ell també la mira. Torna a escoltar-se un altre xiulet, ara més fort, més llarg. És el definitiu. *Abbi cura di te*, Freddo. El tren arrancarà aviat. L'estació ol a home.

Un vell amb cabells llargs blanquíssims que du la bandera italiana a la solapa de la jaqueta, ha soltat dos coloms, en les potes dels quals ha nugat una cinta amb l'escrit *Per la llibertat dels pobles. Lluitem contra els feixistes*. Es pot llegir fàcilment. Dos policies del Duce agafen el vell, l'emmanillen i se l'emporten a espentes. L'home dels coloms sap que està perdut, que el tancaran a la presó o que l'afusellaran, amb toc de gràcia inclòs. Pum. Tant li fa. És vell. No té res a perdre. Somriu als coloms, que sobrevolen els seus caps. Són bells. Són lliures.

A l'andana principal, la jove morena enamorada de Freddo no sap, però, que no tornarà a veure'l. No intueix res d'aqueixa tragèdia. És més, en els seus plans de futur no hi ha cabuda per a cap drama. Ella se sent molt orgullosa del que van a defensar els soldats del Duce. I confiada. I esperançada. Creu que una causa tan justa i lloable com la dels soldats, no pot acabar malament.

Somia. Esperarà l'estimat. Ell tornarà a Itàlia, sí, es casaran, construïran una bella casa vora l'Arno, tindran fills adorables que viuran en un món millor, contaran i llegiran les gestes bèl·liques vora el foc i enviaran els fills a bons col·legis italians; per Nadal s'aplegarà la família amb molt de comboi i agrairan regals i estrenes, veneraran els vells i cuidaran els jòvens i els infants, que per a això va Freddo a la guerra.

Somia mentre ressegueix la superfície del vagó del tren. Observa una rosa blanca que haurà caigut d'algun ram. L'han xafada i està marcida. Somia. Quan Freddo torne, miraran els xiprers de la Toscana, pagats d'un país que ells han redreçat. Serà la nova Itàlia, un país que els pertany. Com a jòvens impetuosos, són conscients de la transcendència del seu paper en la història. Amb gran patriotisme enarboraran banderes i alçaran els ànims dels descreguts o dels desencisats. Se senten artífexs d'un nou orde.

Sí, per tot això i molt més, desitja el futur que imagina. Somia. Ella voldrà tindre fills, hereus de tanta grandesa. En tindrà tants com Déu vulga. Faran llargues passejades tots dos enamorats, quan ell torne de la guerra. Les faran a la posta, xiuxiuejant-se amor etern. Escoltaran belles cançons de Sicília i de Nàpols i ballaran les danses més alegres. Tindran néts italians orgullosos dels pares i dels seus avis que menjaran gelats italians, entonaran les glòries del passat i ferotgement s'enamoraran de belles dones en els ulls de les quals es veurà l'essència d'Itàlia. Que per això i molt més va l'estimat a la guerra, oferint el millor que té: la seua pròpia vida.

Ella no sap, però, que no veurà mai més Freddo. La bala del fusell d'un italià el matarà en terres de l'Ebre, lluny de casa. Ella l'esperarà. Mesos. Un any. Anys. Acabarà per admetre

l'evidència: que no tornarà a Itàlia. No hi haurà fills tinguts amb ell, ni casa vora l'Arno, ni capvespres mirant la silueta d'uns xiprers. Per a ella, el seu cos romandrà sota terra de bàrbars, damunt de la qual s'estimaran, potser, jòvens parelles que parlaran en una llengua desconeguda per a l'italià.

La jove no sap cap d'aqueixes coses lletges. Porta el desig d'un món millor al cor; també el patiment per la missió que espera a l'estimat. *Freddo, amore. Ci vediamo dopo. Ti amo. Ti amerò per sempre, amore mio*, li diu, quan el tren és a punt de partir. Té la veu trencada. Ho torna a repetir, cridant, perquè sembla que Freddo no l'ha entès. *Ti amo, ti amo, Freddo!*, crida mentre s'agafa la gola. Ell li contesta; ella no l'escolta: els sorolls de l'estació són eixordadors. Els dos coloms sobrevolen els caps dels viatgers i acompanyants. Es pot llegir que clamen per la llibertat.

El tren ix. Els braços agiten mocadors blancs. Ais repetits. Cauen llàgrimes. Es diuen noms d'home i de dona, es pronuncien diverses vegades. El tren avança panteixant. Xiula com un dimoni i tira fum. Just davant del fúnebre de la locomotora, han posat quatre banderes italianes del PNF, el Partit Nacional Feixista de Mussolini, a cada costat del vagó-mare, sobre pals de dos pams d'alçada només, perquè el tren ha de passar per túnels. Van decantats lleugerament cap a l'exterior, oberts com un ventall. Brodada sobre els colors verd, blanc i roig de la bandera italiana, apareix la simbologia feixista: un manoll de trenta varetes unides i nugades amb cordó roig, les *fascies*, representant la unió, dins de les quals hi ha una destrial, símbol de força.

Quan ha eixit el tren ha hagut crits, xiulets, sorolls metàl·lics, més ais. Tots els cossos s'han excitat com ho fan les abelles quan

es manxa fum sobre elles per a treballar tranquil·lament al rusc. Crits de comiat, bons desitjos, bon viatge. Llàgrimes dels que se'n van i dels que es queden. Aquests agiten mocadors, alcen el cap, estiren el coll i criden els seus noms, de nou. Fa forta olor d'home.

Els dos coloms encara volen entre els ferros de l'estació rebatejada *Stazione Del Duce*, aliens a la guerra i als amors que se separen. Passegen la consigna per tota l'estació: *Per la llibertat dels pobles. Lluitem contra el feixisme*. Resulta ben curiosa la imatge. Un camisa negra apunta un colom. Està encés d'ira. Dispara a l'au. L'abat. L'animal cau ensangonat prop d'una via. Dispara novament sobre el segon colom. També l'abat. La cinta li ha caigut damunt com una corona mortuòria. La paraula *llibertat* sembla eixir-li del bec obert per un efecte capritxós de la cinta. Ningú aplaudeix el gest del camisa negra. Ningú sembla recordar que fa un minut hi havia un vell que havia soltat aqueixos coloms per l'estació. Se l'han emportat. Ningú s'hi ha oposat. Ningú ha dit res. Ningú mira ja els dos ocells morts.

El tren s'allunya. La cridòria minva. La gent comença a anar-se'n pensativa. L'estació va emmudint. Se sent el somiqueig de la gent, contingut, dolgut, pesarós. Han acomiadat els soldats amb tots els honors perquè la missió s'ho val. Un dels coloms ensenya un ull estranyament obert com si fotografiara una escena que ja no veu.

La jove enamorada té el cor en un puny. *Amore mio, ci vediamo dopo...* diu per enèsima vegada. Ella no ho sap, però Fredo romandrà perdut i sol en paratges inconeguts. Una bala italiana li segarà la vida.

Al corral, Rosella trenava espart per a fer-se un sarnatxo. En el remat de dalt, vol posar una sanefa amb fulles de pita, més fines i delicades que l'espart. Li afegirà anses i un passador perquè siga un cabàs segur; no vol perdre res del que hi guardarà. Dins del sarnatxo, les coses personals en una butxaca interior: claus, moneder, el bolígraf i el llapis, un bloc xicotet per a prendre notes, mocadors, pintallavis...

Seu en cadira de bova al corral, sota el magraner. Passarà la vesprada sola: l'espart i ella, ris ras, i els seus records, que sempre l'acompanyen. La caiguda d'una llima podrida plena de feridura verda és l'únic soroll que se sent abans de la cançó que Rosella repetirà com una consuetada, amb veu dolcíssima, amb volum baix. La cançó la cantava son pare, qui li l'ensenyà a sa mare i sa mare a ella. Sembla que les cadernereres, tords i verdedors hagen emmudit per a escoltar-la. Només s'ou Rosella i els sorolls somorts de l'espart, ris ras, ris ras, ris ras, que van trenant una bella geometria vegetal.

*Pero nada pueden bombas,
rumba la rumba la rumba la,*

*pero nada pueden bombas,
rumba la rumba la rumba la,
donde sobra corazón,
¡Ay Carmela! ¡Ay Carmela!
donde sobra corazón,
¡Ay Carmela! ¡Ay Carmela!*

Canta molt bé, Rosella. Aquesta vesprada se li ha clavat sa mare en la tòtina, que no se'n va del cap. Recorda una confessió que li feu.

—Filla, Saüc és un home molt bo, magnífic. M'ha estimat i t'estima. Però no és ton pare. Es va voler casar amb mi quan tu tenies uns mesos. Ens va estimar com només ho fa una bona persona... Ton pare fou un soldat-poeta que vingué al poble amb un flautí i un vell fusell al muscle. Cap de les dues coses li pertanyia. Les duia, només. Una l'anguniejava: la soterrà prop de casa. Allí roman, encara, aquella arma del diable que tant el va fer sofrir. L'altra viu en el record, en les parets d'aquesta casa, en la naia i les bigues, perduda entre andròmines, potser, perquè vaig perdre de vista el flautí, prop de l'embocadura del qual hi havia una inscripció italiana; no la recorde bé... Ton pare morí massa prompte. Els jóvens sempre es moren massa prompte, filla. Em tocava la panxa perquè deia que així se sentia més prop de tu, que creixies ben fonda i ell ja t'estimava.

Rosella recorda la confessió de sa mare. Passa el reguitzell de fulles d'espert per a continuar trenant el sarnatxo.

—*Belles trecce di sparto* faig, mare, *belles trecce di sparto* per a fer cistelles, cabassos o sarnatxos i guardar-hi les coses estimades: olives arbequines amb les seues fulles, les creïlles novelles, els moniatos, ametles amb la corfa, capelletes de cacau del collaret, que té molt d'oli i està ben gustós ... Veus,

mare? L'expressió *trenes d'espert* sempre m'ix en la llengua de mon pare, el poeta italià que vingué a fer de soldat. *Trecce di sparto*, mare. Amb aquestes mans meues faig els cabassos. Són les mateixes que et van acariciar fa molts anys, les mateixes que et tapaven les cames amb la flassada, a l'hivern, quan ens havien deixat la major part de les aus i els arbres havien perdut les fulles...

Rosella trena. Una cadenera se li acosta. Fa un refilet preciós vora el magraner que ella li agraeix. El ressò s'allarga, vesteix el corral.

—Amb quina delicadesa, mare, em parlaves de la mort de mon pare. Sé que no volgues espantar-me, que prou dura és una guerra i més dur encara el fill que naix enmig d'una, segons em digueres una vegada. I tu, pare, amb quina innocència et lliurares a la mort més salvatge! Anaves amb el cor obert i ells et mataren. Van anar a per tu, la mare m'ho contà, i et van penjar. En veure els teus botxins, la por t'habità els ulls, pare, i allí se't va quedar, aquella por congelada que havia pres certa corporeïtat, de tan sòlida com era. La mare em digué que te la va veure, arripada als teus ulls morts. Que degueres de sentir-la molt gran. La por de qui sap que va a morir, que la mort no el trobarà al front com era la teua missió, que la mort no et trobarà amb els companys soldats.

Amb aqueixa por degueres mirar els darrers humans de la teua vida, els qui te l'havien de segar. Amb ulls de pànic et vas quedar, penjat de l'arbre, pare! Deixares el teu amor per la mare damunt les branques de la figuera, estès sobre els pàmpols i en les figues que creixien. Així m'ho va contar la mare. El teu amor per ella eternament gravat en els dibuixos senzills que li feres i en les belles paraules italianes que li vas

regalar... Ai, pare, potser en el darrer instant de la teua vida, pensares en les mars que t'esperaven, allà al teu país d'Itàlia. L'enyorada Itàlia, amb les mars blaves i l'arena daurada. Potser pensares en mi, en la meua cara que mai vas arribar a veure. Potser a mi també m'esperen eixes aigües. Potser...

Amb la mà dreta, Rosella passa el manoll d'espart i l'estira, perquè la trena li quede tibant. Ris ras, ris ras, ris ras. Amb l'esquerra passa un altre manoll per damunt del que acaba de creuar i estira, novament.

La trena creix a poqueta nit, *ay Carmela, ay Carmela*. Ja no queda merla que cante al sol perquè s'ha amagat per ponent. Creix negra nit, ris ras ris ras, quan *La Perpètua* fa quatre trancs marcant l'hora exacta, en punt, seguits de nou, un per cada hora fins a tocar-ne nou. Creix negra nit dins d'un corral ple de caragols bovers i de bavoses.

L'AUTORA

MAGDA AÑON ESPERT (Alginet, 1961) nasqué en un espai habilitat com a habitació a l'andana de la casa dels iaïos paterns. Al costat de sacs de moniatos, creïlles i capelletes de cacau, olors i textures que sempre l'han acompanyada. "Som el que vivim i el que llegim", diu freqüentment. Per això en el seu llenguatge hi ha el vocabulari agrari de la terra, les collites, els vents, les faenes de l'horta i el dels personatges populars. Però també els préstecs del que llig i admira, un vocabulari més culte i acadèmic. El que viu i el que llig li permeten crear una ficció en la qual, el que més li interessa és que el relat siga verídic, com defensa Úrsula K. Le Guin: veritat i honestedat juntes, són indestriables.

Els seus 37 anys de docència li han aportat metodologia, correcció, exigència i rectificacions. Ha contat moltíssimes històries en l'aula i ha hagut d'improvisar i d'esforçar-se per a captar l'atenció dels alumnes. Això li ha aportat fluïdesa en el discurs i l'ha obligada a ser ràpida. Fluïdesa i rapidesa també han caracteritzat la seua manera de treballar en la confecció de la pàgina del facebook per a Muixeranga Alginet, on s'ocupà de la part literària i fotogràfica, amb unes 6.000 fotos publicades amb els textos literaris respectius.

Ha fet les propostes didàctiques de diverses obres traduïdes al valencià i ha participat en la presentació de concerts, així com en altres iniciatives artístiques.

En la vessant més literària, ha col·laborat amb relats per a La lloca, revista anual de l'Associació Cultural d'Antella, CILIM. A més, ha participat en el llibre-homenatge a Joan Fuster, *Nosaltres els fusterians*, ha sigut finalista en el XXIIIé Concurs de Narrativa Dones Àrtemis 2019 amb el relat *Tres pluges*, guanyadora en el XXIé Concurs Narrativa de Dones 2020 de la Generalitat Valenciana, amb el relat *Veladures* i guanyadora del XIXé Premi Ciutat de Torrent de Narrativa Juvenil 2021 amb la seua primera novel·la juvenil, *Otranto*.

Per a ella, el marge d'una séquia, posem per cas, té la mateixa potència i veritat que la formació i explicació d'una DANA: tot depén de què es conta, qui ho conta, per què es conta, a qui es conta i per a què es conta, com deia Rafael Chirbes qui, amb això, establia els punts essencials per a escriure una novel·la. I en això està.

ÍNDIX

<i>Fredo</i>	11
<i>Espart</i>	17
<i>Dragonet</i>	21
<i>Jove amb un màuser</i>	27
<i>Amics d'Om</i>	33
<i>Allende</i>	37
<i>Pluja</i>	43
<i>Qui és aquell que ja no parla?</i>	47
<i>L'amor amb Whitman</i>	51
<i>Queixals</i>	57
<i>Arrels</i>	59
<i>Els Nans del Xúquer</i>	67
<i>La mort d'Arrels</i>	69
<i>Somni d'Om</i>	79
<i>Confessions i colla</i>	85
<i>Venjança i assassinat</i>	89
<i>Qui és aquell que ja no parla?</i>	97
<i>Primer escrit al diari</i>	101
<i>Perduts entre serps</i>	105

<i>Confessions de Baladre</i>	109
<i>Les guerres</i>	117
<i>Trece di sparto</i>	123
— <i>Toc, toc!</i> — <i>Qui és?</i>	129
<i>Qui és aquell que ja no parla?</i>	139
<i>Llums</i>	143
<i>D'uns ulls, d'uns dits</i>	145
<i>Otranto</i>	149
<i>Epíleg</i>	151
Guia de lectura	157